

ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА СЕКЦИЯ „МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА“ за обучение на докторанти в докторска програма по „Световно стопанство и МИО“ в професионално направление 3.8 Икономика

Теми на докторантура по научната специалност „Световно стопанство и МИО“

Влияние на международното движение на производствени фактори върху индустриалното развитие на България

Анотация

Актуалността на темата се обуславя от промените в географската структура на производствените процеси и необходимостта от адекватна индустритна политика да адаптиране на националната икономика и повишаване на нейната международна конкурентоспособност. Полезността на темата е значима поради обвързаността на индустритния сектор в България с други национални и международни производствени структури. Изследването на политиките на ЕС за преодоляването на вътрешните и международните предизвикателства ще идентифицира специфичните ползи и трудности от участието на България в интеграционните процеси. В резултат от изследването ще се изведат тенденции в промяната на териториалната структура на производствените дейности и възможностите за развитие на международно ориентирани регионални индустритни производствени структури.

Промените в световната икономика и участието на България в интеграционните политики на ЕС

Анотация

Глобализацията на икономическата и финансовата среда оказва влияние върху световната икономика и променя начините, по които се осъществяват международните търговски и инвестиционни сделки. Намаляването на тарифите, увеличаването на съотношението качество/цена на международния транспорт и особено задълбочаването на информационните и телекомуникационните връзки (ИКТ) допринасят за тези изменения. Глобализацията позволява разширението на задграничните операции на международните компании, както и развитието на глобалните стойностни вериги (ГСВ). Въпреки либералните търговски и инвестиционни отношения, страните по света прилагат нетарифни и административни бариери, за да защитят експортно ориентираната продукция от външни шокове. Нарастването на протекционистките тенденции в международната търговия усилва нестабилността в световната икономика и очертава промени в дейността на Световната търговска организация (СТО), а и в другите международни икономически организации. Усиливането на нестабилността в световната икономика и външните шокове издигат значителни предизвикателства пред развитието на икономическата и финансовата интеграция в ЕС – изправен и пред необходимостта да решава дълбоки вътрешни интеграционни проблеми. При тези условия – как ще развива икономическата и финансова интеграция в ЕС? Какви ще са последствията за България като страна членка на ЕС във връзка с разрешаването на нейните непосредствени икономически, външнотърговски, инвестиционни и финансови

проблеми в процеса на интегриране и сближаване към европейските икономически стандарти.

„Търговско-инвестиционната и финансовата интеграция на Европейския съюз и въздействието върху международната специализация на България“ (след Брекзит и пандемичната криза).

Анотация

Върху вътрешната икономика на страните членки на ЕС се отразяват промените във външноикономически и политически план в световната икономика, произтичащи от динамично променящите се информационно-комуникационни технологии, от дейността на транснационалните компании (ТНК), от изострянето на конкуренцията на международните пазари на стоки и услуги.

Възникването на регионални споразумения стимулира до голяма степен процеса на специализация на европейските икономики, което налага модернизиране на производството. Това позволява увеличение на дела на стоки с висока добавена стойност във външна търговия на страните членки на ЕС. Привличането на качествени преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в иновативни производствени отрасли е също необходимо условие за разширение на високотехнологичните отрасли в производствената сфера. Промяната в политиките на ЕС и в частност на Единния вътрешен пазар (ЕВП) налага адаптиране към динамичните глобални икономически и политически отношения. Тези фактори въздействат върху движението на търговските и капиталовите потоци в рамките на ЕС и определят специализацията на страните членки и конкурентоспособността на производството. Същевременно, процесите на европейска интеграция се усилват по линия на нарастване на регулативите на междудържавно равнище във финансовата сфера. До каква степен търговската специализация и конкурентоспособност се влияят от задълбочаващата се финансова интеграция?

Европейският съюз е в процес на пренареждане и адаптиране на политиките, насочени към приспособяване на страните членки на Съюза към нарастващите предизвикателства на международните пазари на стоки, услуги и капитали и икономическата мощ и конкурентоспособност на развитите икономики извън ЕС. Сред тези икономики се нарежда и Великобритания, като за ЕС е важно да се откроят промените в търговията, инвестициите и финансите на ЕС като следствие на Брекзит, а през последните години, европейските икономики се налага да преодоляват и последствията от пандемичната криза, свързана с Ковид 19.

Изследването на динамиката на търговската и инвестиционна активност на ЕС се влияе от финансова интеграция и това определя осъществяващата се в последните години специализация на Съюза, вследствие на нарастващите предизвикателства във външноикономическата област. Изследването на новите тенденции на търговската и финансова интеграция на ЕС се отразяват съществено върху европейските икономики и това налага значителни премени в отрасловата структура на българската икономика и специализация.

.....
/проф. д-р Искра Христова-Балканска/